

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Český egyptologický ústav

Posudek na diplomovou práci Pavla Onderky

The Tomb of Unisankh at Saqqara and Chicago. Venisanchova hrobka v Sakkáře a Chicagu

V Praze, 19. 1. 2009

Diplomová práce psaná v anglickém jazyce zpracovává Venisanchovu hrobku, která byla objevena v Sakkáře v roce 1907 J. E. Quibellem a její podstatná část byla posléze prodána do Field Museum of Natural History v Chicagu (kaple s nepravými dveřmi a některé další části souhrnně označované jako Room IV a V). Venisanch byl jedním z několika raných představených Horního Egypta a je až s podivem, že publikace jeho hrobky doposud neexistuje. Tuto mezeru zaplňuje až tato práce, která je členěna celkem do šesti kapitol doplněných Apendixem.

První kapitola přibližuje historické pozadí Venisanchovy hrobky od jejího objevení, přes další výzkumy Venisova pohřebiště C. M. Firthem, Z. Y. Saadem, P. Munrem a Australsko-egyptskou expedicí vedenou N. Kanawatim.

Druhá kapitola podává detailní přehled architektonického vývoje Venisova pohřebiště, specificky jeho severozápadní části, které dominují zejména Řady A a B mastab hodnostářů a členů královské rodiny z konce 5. dynastie. Autor rozlišuje celkem tři fáze ve vývoji této oblasti, kdy na nejstarší hrobku Ihyho navazují hrobky královen Nebet a Idut a Venisanchova hrobka. V poslední fázi vznikla hrobka Sesešety a Inefereta. Celé pohřebiště se tedy zřejmě vyvíjelo směrem k západu, přičemž hlavní linií, podle které se hrobky orientovaly, byl Venisův pyramidový komplex a významnou roli zde hrálo i východozápadní uspořádání jednotlivých komplexů.

nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
IČ: 00216208
DIČ: CZ00216208

Tel.: 00420 221 619 611
Fax: 00420 221 619 618

Miroslav.barta@ff.cuni.cz
<http://egyptologie.ff.cuni.cz/>

c/o Embassy of the Czech Republic
4. Dokki Street
Dokki-Giza
Arab Republic of Egypt
Tel.: 00202 33315257, 15297
Fax: 00202 3315257

Kapitola třetí je věnována technickému popisu architektury hrobky, který je podrobný a jeho jediná slabina spočívá v tom, že nemohla být detailně revidována pohřební komora, do které autor neměl během přípravy práce přístup.

Čtvrtá kapitola podrobně rozebírá výzdobný program hrobky. V této části, podobně jako v předchozí, musel autor kombinovat výsledky své práce v Chicagu a v Sakkáře, přičemž se pokouší neomezit pouze na vlastní popis faktů, ale hledá i možné hlubší vztahy obsažené a skryté ve výzdobném programu a jeho provázanost s architektonickým členěním prostoru hrobky.

Podobně i pátá kapitola věnovaná jménu, titulům, epitetům a služebníkům Venisancha nepředstavuje pouhý výčet jednotlivých dokladů. Venisanch byl „představeným Horního Egypta“, což je jeden z celkem devíti doložených titulů, který reálně vypovídá o jeho postavení v tehdejší státní administrativě, zatímco zbývající tituly naznačují jeho blízkost ke královskému dvoru. Za zmínku rozhodně stojí i rekonstruované pořadí „král, Anubis a Usir“ v obětních formulích, které se může vztahovat na postupnou cestu zesnulého na Onen svět.

V šesté, závěrečné kapitole, se autor zabývá shrnutím, analyzuje jednotlivé skupiny kritérií, podle kterých je možno hrobku datovat a zamýšlí se nad možným královským původem Venisancha, který ovšem nelze doložit.

Práci uzavírá Appendix, který představuje zajímavý pokus autora vypořádat se s vývojem mnohoprostorových mastaba vyvíjejících se od Neuserreovy doby do konce Staré říše.

Při práci na tématu autor prokázal, že je schopen samostatné vědecké práce, zná rozsáhlou literaturu k tématu a na základě analýzy nových pramenů je schopen dospět k samostatným závěrům. Během práce na tématu se musel autor vypořádat s archivními materiály a s různorodými egyptologickými prameny: architekturou nekrálovských hrobek, tituly i reliéfními znázorněními.

Závěrem je možno konstatovat, že práce splňuje veškeré formální i obsahové požadavky kladené na diplomovou práci a je možné ji doporučit jako podklad k zahájení řízení pro udělení titulu magistr pro obor egyptologie.

Diplomovou práci doporučuji klasifikovat stupněm „výborně“.

Doc. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.
Vedoucí diplomové práce

